זהר ח"ג צז ע"א:

רבי אבא ורבי חייא היו הולכים בדרך, אמר רבי חייא כתוב "וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה", במה מדובר. אמר לו הרי פרשוה החברים, אבל בא וראה כשהיו ישראל במצרים, היו ברשות אחרת והיו אוחזים בטומאה, כאשה הזו כשהיא יושבת בימי טמאתה. אחר שנמולו נכנסו בחלק הקדוש שנקרא ברית, כיון

וספרתם לכם ממחרת השבת וגו',

זהר

רבי אבא ורבי חייא הוו אזלי באורחא א"ר חייא כתיב (ויקרא כג טו) וספרתם לכם ממחרת השבת[1] מיום הביאכם את עמר התנופה מאי קא מיירי[2] א"ל הא אוקמוה חברייא אבל ת"ח ישראל כד הוו במצרים הוו ברשותא אחרא[3] והוו אחידן במסאבותא[4] כאתתא דא כד היא יתבא ביומי דמסאבותא[5] בתר דאתגזרו[6] עאלו בחולקא קדישא[7] דאקרי ברית כיון

רע"מ

וספרתם לכם ממחרת השבת וגו' (&)

---

[1] הטעם למה נקרא יום טוב של פסח בשם שבת, ונראה שהוא משום דמשונה יום טוב משאר ימים טובים, שכולם מאירים מנה"י דאי' בסוד יו"ם טו"ב העולה ס"ג עם י' אותיות, אבל בפסח נמשכים גם מאו"א עלאין, וידוע מספר אדם ישר שיש"ס ותבונה הם בסוד בינה ה' ראשונה שבשם, אבל או"א עלאין הם בסוד אבא י' שבשם, וכל שבת מאבא כנודע. ועוד כי ביום השביעי דכל שבע שבועות העומר מאירה בחינת גדלות שני מאבא לפי בחי' כל שבוע כמבואר אצלנו, ולכן כל השבוע נקרא שבת, לפי שהכוונה בו להגיע עד הבחינה הגדולה דאבא (רמ"ז).

[2] קשיא ליה כפל הכתוב באומרו ממחרת השבת מיום הביאכם תרי סימנין למה, דמחרת השבת היינו יום הביאכם (אור יקר אמור סי' ח). ר"ל מיום הביאכם מיותר, שהרי כבר אמר ממחרת השבת א"כ מאי קא מיירי מאי סימן זה ומה צודק בו (רח"ו). הוא ממש מה ששואל בספר הכוונות (שעה"כ פסח ג/ח?) שאחרי שבליל פסח נכנסו כל המוחין כידוע אם כן מה ענין ספירת ימי העומר (רמ"ז).

[3] שהדר בחו"ל דומה כמי שעובד ע"ז (כתובות &) כ"ש שהיו בגלות מצרים ושולט השר שעליהם ומשועבדים תחת ידו, וזה נמשך להם בגזירתו ית' אמנם הם קלקלו יותר שאחזו בקלי' ושלחו ידם במלבושיה כמש"כ (&) משכו וקחו לכם משכו ידיכם מן הע"ז ועוד כמה מיני טומאה (אור יקר).

[4] שהם אוחזים בטומא הואפילו עזיבת הטומא המידה לא היתה להם (אור יקר). בהסתלקות אור אי' היו הדינים חזקים מאד מאד, ומשתלשלים עד מקום הטומאה הגדולה בכח שלשת שרי פרעה שסודם טמ"א, ט'בח מ'שקה א'ופה, שה"ס הדינים שבגרון, ולכן לא היו מניחים את ישראל לצעוק, כי נח"ר גרו"ן שלהם בקדושה והיו בתוך הטומאה התחתונה דם נדות השופע מן הערוה, ר"ע ו"ה, והם ה' דמים בסוד ה' גבורות, ושרשם מסיגי ריבוע אהי"ה העולה ד"ם, ומן מילוי מילואו שיש בו כ"ז אותיות וה' פעמים ד"ם כ"ז גי' פרע"ה, וגם ד"ם עם י' אותיות גי' נ"ד בסוד (בראשית טו יד) ד"ן אנכי, וה' פעמים נ"ד גי' ר"ע, והיינו ר"ע דערוה. וזה סוד נדה נ"ד ה', פי' ה' פעמים נ"ד, והיא היא המסאבותא שהיו ישראל אחוזים בה בהיותם בערות הארץ [עי' ע"ח שער ציור עולמות א] ממש (רמ"ז).

[5] שהיא טמאה ומחזקת בטומאה ובחצונים בעוד שהיא שופעת (אור יקר) מה לי יתבא בדמים מה לי פוסקת, סוף סוף טמא ההיא, וי"ל דלענין טואמה לבעלה וכיוצא לא שנא ודאי, אמנם לענין חצונים האחוזים בה אין הענין שוה כי בהיותה שופעת דם הקלי' הקשות הטמאות אחוזות בה ולכך יש סכנה אפילו במה שהיא מסתכלת בעיניה היא מזקת, ואחר שפוסקת התחילו הקלי' ליבדל ממנה, והיא בטומאתה לבעלה אמנם יצאה מחוזק הקלי', וכן היה ענין ישראל ממש, וזהו שדקדק לעיל באומרו הוו אחידת וכו' (אור יקר). עי' זו"ח ריש פרשת יתרו שנכנסו עד מ"ט מדרגות הטומאה ע"ש [קב"ה לא אתני עם אברהם אלא דיפיק ית ישראל מן גלותא דמצרים ולא מתחות שעבודא דדחלא אחרא דודאי ישראל כד הוו במצרים אסתאבו ואתטנפו גרמיהון בכל זיני מסאבו עד דהוו שראן תחות ארבעים ותשע חילי דמסאבותא וקב"ה אפיק יתהון מתחות פולחן כל שאר חילין] ועי' לעיל פד ע"ב (לש"ו).

[6] דם פסח הוא כנגד דמי הטומאה מסטרא דנוק' ודם מילה כנגד דמי טוהר בסוד לבושי החסדים (שעה"כ פסח א). אמנם ישראל לא פרעו את מילתם (עי' פרשת בא מ ע"א), ולכן אמר דאתגזרו, שלא עשו רק כריתת הערלה, ועל כן לא נכנסו רק בחולקא קדישא דאקרי ברית, ה"ס העטרה חלק היסוד ולא בכל הברית, וידוע ששם סיום העטרה דאבא שמתחלת להגלות בחזה, והיינו חולקא קדישא. כיון "דאתאחדו ביה וכו'", כי נכרתה הערלה, וכו', ולכן פסק מסאבותא (רמ"ז). עי' דע"ה ח"ב קכב ע"ג ריש סי' ה.

[7] לא נכנסו ביסוד שלא פרעו דהיינו גילוי הי' אלא מלו דהיינו הסרת הטומאה, וברית זה היא מלכות לא ברית יסוד. ואפילו במלכות לא נכנסו אלא בבחינתה התחתונה שבכולם, שהיא מלכות שבמלכות, והוא "חולקא קדישא", פי' חלק קדוש שיצאו מהטומאה אל חלק הקדוש, לא שיכנסו בעצם אור יקר.

מצוה זו לספור ספירת העומר, הרי בארנו. וסוד זה ישראל אף על גב שנטהרו לעשות פסח ויצאו מן הטומאה, לא היו שלמים וטהורים כראוי, ועל כן אין הלל גמור בימי הפסח, שעד עכשיו לא השתלמו כראוי, כמו אשה שיוצאת מטומאה, וכיון שיצאה משם והלאה וספרה לה, כמו כן כאן ישראל כשיצאו ממצרים יצאו מטומאה

פקודא דא לספור ספירת העמר הא אוקימנא ורזא דא ישראל אע"ג דאתדכו למעבד פסחא ונפקו ממסאבו לא הוו שלמין ודכיין כדקא חזי וע"ד לאו הלל גמור ביומי דפסח דעד כען לא אשתלימו כדקא יאות כאתתא דנפקא ממסאבו[8] וכיון דנפקא מתמן ולהלאה וספרה לה אוף הכא ישראל כד נפקו ממצרים נפקו

צז ע"ב

שנאחזו בו, פסקה מהם הטומאה, כאשה הזו שפוסקים ממנה דמי טומאתה. אחר שפסקו ממנה מה כתוב, וספרה לה שבעת ימים, אף כאן כיון שנכנסו בחלק הקדוש, פסקה מהם טומאה, ואמר הקדוש ברוך הוא מכאן והלאה חשבון לטהרה.

וספרתם לכם, לכם דווקא, כמו שנאמר וספרה לה שבעת ימים, לה

דאתאחדו ביה פסק מסאבותא מנייהו[9] כדא אתתא כד פסקו מנה דמי מסאבותא בתר דאתפסקו מנה מה כתיב (&) וספרה לה שבעת ימים[10] אוף הכא כיון דעאלו[11] בחולקא קדישא פסקא מסאבו מנייהו ואמר קב"ה מכאן ולהלאה חושבנא לדכיותא[12]

וספרתם לכם (&) לכם דייקא כד"א (&) וספרה לה[13] שבעת ימים לה לעצמה[14] אוף

---

[8] שנשאר דם במקור שלה אחרי פלתה את המותרות ומוכנת היא להתעבר וכו', אבל בכח זווגה וקבלתה חסדי הזכר אז נדחה כח הטמא, ותסיר טמ"א מן ר"ע וישאר טהו"ר, כי נסגר רחמה ואין לחיצונים שום הנאה ממנה. ואמנם כדי להשיג מעלה זו מה כתיב (טו כח) וספרה לה, ודרשינן לה לעצמה, פי' להנאת עצמה, כי אין לבעל שום שייכות ועילוי בספירתה ואלו הם שבעה נקיים, וסודה להתעלות בהם עד הדעת ששם שרשה הראשון, ומשם ולמטה הוא התפשטות שלה בהתחברה ללאה אחותה, ואז הם מילוי דמילוי אדנ"י, שיש בו ל"ה אותיות, והיינו ל"ה לעצמה, וגם כל מוחיה סודם ל"ה, דהיינו יו"ד ה"י (רמ"ז). בימי ספירתה (יהל אור).

[9] היינו עזיבת החטא לבד כאומרו משכו וקחו לכם וכו' כדפי' רז"ל משכו ידיכם והיינו שפירשו מכל צד טומאה הדבקה עמו (אור יקר).

[10] וא"כ שפיר קאמר מיום הביאכם וכו' דהא ערקת אשת זנונים כמ"ש ברע"מ (רח"ו).

[11] ירצה נכנסו אין כנסתם אלא מה שבין דין עומד בחוץ ונכנס וזהו שאמר כיון דעאלו סמוך לכניסה (אור יקר). פי' שאז ביציאת מצרים שנימולו אז פסקה הטומאה מהם בכח המילה והאירו החסדים המגולים מן החזה ולמטה, ואחר כך כשבאו למרה ואתפרעו אז נגלו כל הה' חסדים בסוד פריע"ה גי' ה' פעמים ע"ג שה"ס חסדי אימא, באופן שאז החזירו המוחין במעשה רב ונתקן כל מה שאנו עושים בספירת העומר, וכו', ה' גבורות ה' פעמים אלהי"ם, שאז נמתקו הדינים, ולכן אז ניתנו שבת ודינים ואפר פרה, שהכל הוא תיקון לגבורות (רמ"ז).

[12] פי' הלא בפעם הראשונה תקנתם הכל במעשה, כי כן היה צריך להם, מפני שאז היו שקועים בטומאה, אבל מכאן ואילך כל ימי עולם תעשוהו בחשבון וספירה. וכו' החו"ג הם תרי עטרין לפי שמקומם הוא בעטרות שני היסודות דאו"א וכו' כל חשבון הוא במלכיות. ובזה הוא דכיותא, שהוא הארת החסדים בגבורות לטהרם (רמ"ז).

[13] נראה דעכשיו ירצה לבאר כיוון מספר מ"ט ימי העומר, כי למעלה לא הזכיר אלא דרך כוללת, לדוגמת ספירת הזבה. וגם ירצה לפרש למה נקרא בשם שבתות במקום מצות הספירה ובמקום אחר אומר שבעה שבועות. יש ה' דמים טמאים בסוד ה' גבורות, וידוע שגם יש ב' כוללים ביסוד ומלכות וכו' ולכן יש שבעה ימים לנדה ולא יותר, מפני שלכל אשה ואשה יש לה מסתמא אחד ממיני הדמים שה"ס בחי' גבורה אחת, האמנם ימי העומר הם ימים של הדינים והדמים הכוללים, וכדאיתא בספר הכוונות (שעה"כ פסח ג) שבליל פסח בטלו כל הטומאות לפי שעה באור המופלא שירד אז, אבל אחר כך נסתלקו כל המוחין וחזרה הטומאה והדינין, ואנו חוזרים לאט לאט לתקן הגבורות מידי יום ביומו בהורידנו בחי' אחת משבע בחינות החסדים, דהיינו ז' חסדי החסד בשבוע אחד למתק ז' בחי' גבורות שבחסד של גבורה וכו'. וכמו כן המצוה לספור אותם בפה שה"ס אור מקיף שה"ס הגבורות כנזכר בספר הכוונות (שעה"כ פסח יא) בסוד פסוק (משלי כז ה) טובה תוכחת מגולה, וכל דיבור הוא גבורות דהיינו בחמש מוצאות הפה כנודע (ס"י פ"ב מ"ג), והם שבע בחינות, ב' שפתים וב' סדרי השיניים והלשון והחיך והגרון, והרי שהכל בחי' גבורות, ולכן קראם הכתוב בלשון שבתות, שסתם שבתות הוא מלכות, שהגבורות הן שלה, וכו'. אבל הן גבורות מתוקות

לעצמה. אף כאן לכם לעצמכם, ולמה, כדי להטהר במים קדושים עליונים. ואחר כך להתחבר עם המלך ולקבל תורה שם. וספרה לה שבעת ימים, כאן שבע שבתות. למה שבע שבתות, כדי לזכות להטהר במים של אותו נהר ששופע ויוצא ונקרא מים חיים.

ואותו הנהר שבע שבתות יצאו ממנו, ועל כן שבע שבתות ודאי, כדי לזכות בו, כמו שאשה טהרתה בלילה לשמש עם בעלה, כך כתוב וברדת הטל על המחנה לילה, על המחנה כתוב ולא כתוב וברדת

הכא לכם לעצמכם[15] ולמה[16] בגין לאתדכאה[17] במיין עלאין קדישין[18] ולבתר למיתי לאתחברא ביה במלכא[19] ולקבלא אורייתיה התם וספרה לה[20] שבעת ימים הכא שבע שבתות אמאי שבע שבתות בגין למזכי[21] לאתדכאה במיין[22] דההוא נהר[23] דנגיד ונפיק ואקרי מים חיים[24]

וההוא נהר שבע שבתות[25] נפקו מניה ועל דא שבע שבתות ודאי בגין למזכי ביה כמה דאתתא דכיו דילה בליליא לאשתמשא בבעלה כך כתיב (&) וברדת הטל על

בחסדים הנקראים שבועות, שגם כל אחד מחסדים כלול מז' והיינו מ"ט יומין דוכרין הנז"ל, אבל שבתות רומזות לגבורות המתוקות בחסדים כיום שבת שרומז לזו"ן וכו' (רמ"ז).

[14] שאינה נכנסת עדיין בגבול הזכר אלא בגבולה היא סופרת מעלותיה ועולה במציאות עצמה (אור יקר).

[15] שאין ספירה זו לבעלה שהרי אינה ראויה לו אלא עד אחר ימי ליבונה שתבא במים, ולכך לה לעצמה שאינה נכנסת עדיין בגבול הזכר (אור יקר). אין ספירה זו כדי להיכנס אל גבול הזכר שעדיין אינם אחוזים בגבולו אלא במדרגות ישראל עצמם שהם בשכינה כנסת ישראל וסופרים מעלותיה (אור יקר).

[16] קשיא ליה, טומאה וטהרה הם הפכים זה לזה, וכיון שאמרת שכבר נכנסו אל הקדושה מה ענין הספירה, כבר הם טהורים וקדושים ודבקים בקדושה, ואם אמת הוא שצריכים טהרה שהם טמאים היה ראוי שימנו הספירה קודם מילתן וכנסיתם לקדושה (אור יקר).

[17] קודם המילה איא פשר אלא צריך שימולו ואח"כ יספרו, שאם לא היו נכנסים בקדושה כלל והיו סופרים קודם הכניסה נמצא שלעולם לא יטהרו מפני שהטהרה היא במי הקדושה והם עליונים בקדושה שאינם במדרגת הקדושה הראשונה (אור יקר).

[18] אם לא היו נכנסים במילה קצת מדרגות הקדושה לעולם לא היו יכולים לטבול במים עליונים, שהם פנימיים הרבה, והם עדיין בטומאתם מבחוץ, לכך הוצרכו ליכנס בקדושה כדי שאחר ספירתם יזכו למים עליונים ליטהר (אור יקר). ירצה מהו התכלית לכל זה, ואמר שהוא לאתדכאה במיין עילאין קדישין, ה"ס חג השבועות, שאז מקבל הזעיר הכתר שלו וטובל במקוה העליון יסוד אימא עלאה וכו', וכמו שנודע לנו בסוד טבילת האשמורת (שעה"כ פט ע"א וע"ב), שאז מטהרת רחל כמ"ש בתיקון ליל שבועות (רמ"ז).

[19] דהיינו ת"ת בקבלת התורה (אור יקר). ביום שבועות שהיא מתעלה להיות כמוהו, והיינו למיתי, ואז מתחברת עם בעלה ומקבלת טפת החסדים ביסוד האמיתי, והיינו לקבלא אורייתיה, תורת חסד (רמ"ז).

[20] פי' וליסגי שבעת ימים כגוונא דאתתא (אור יקר).

[21] שבעת ימים הם במלכות, שהיא בת שבע וכו' ושבע שבתות היא בבינה שהיא יובל וכו' ואם היו מנין הימים שבע לבד הוו מתדכי מן המלכות שכן טהרת אשה לבעלה מן המלכו, אמנם ישראל כדי לזכות טהרתם מצד הבינה הוצרכו למנות שבועות (אור יקר). כל הטהרה הוא מצד הגבורות שבהן אחוזים החיצונים, ובכח המצוות נדחית הטומאה ונשארה הקדושה נקיה ומבוררת, שהיא היא כוונת העומר להטהר במיין דההוא נהר דנגיד ונפיק, שהוא יסוד אימא, וכו' ועל דא שבע שבתות ודאי, שהן בסוד שבת, שאין בה שום אחיזה לחיצונים ולכן מתחלת המצוה בלילה, שאעפ"י שהוא זמן שליטת הגבורות מכל מקום נטהרת במים להיות גבורותיה ברורות ותזדווג עם בעלה (רמ"ז).

[22] שהוא מטהר זו"ן בליל שבועות בסוד וזרקתי עליכם מים טהורים (רח"ו).

[23] ואם תאמר ולמה לא יטהרו במיין תתאין וידכון, וי"ל שטהרת טומאת ישראל היה צריך במימי הבינה מפני חוזק הטומאה להם (אור יקר).

[24] מצינו קצת מהטומאה שאין להם טהרה במקוה שהיא מלכות אלא במים חיים שהיא בינה והיינו זב. ונק' הבינה מים שכן נקראת נהר, והסוד משל אל השפע חיים, כי המים והשפע הזה ח"י מצד החכמה, כדכתיב והחכמה תחיה בעליה, וח"י מצד היבנה (אור יקר). חיים, על שם שני יסודות דאו"א שכל יסוד נקרא חי (רמ"ז).

[25] כי במלכות הוא כללות הימים שהיא נקראת בת שבע שהיא כלולה שבע לבד, וכן היא נקראת שמטה שבה שבע שנים, אמנם בינה היא יובל ובה שבע שמטות וכן היא כוללת חמישים דהיינו שבע שבתות מ"ט ימין (אור יקר).

הטל לילה, אלא על המחנה, משום שיורד מאותה נקודה על אותם הימים שנקראו מחנה, ומתחברת עם המלך הקדוש. ומתי יורד הטל הזה, כשקרבו ישראל להר סיני, אז ירד אותו הטל בשלמות ונטהרו ופסקה זוהמתם מהם, והתחברו עם המלך ועם כנסת ישראל, וקבלו תורה. והרי בארנו, ובאותו זמן ודאי כל הנחלים הולכים אל הים להטהר ולרחץ, והכל נקשרו (התקדשו) והתחברו עם המלך הקדוש.

המחנה לילה על המחנה כתיב ולא כתיב וברדת הטל לילה [אלא על המחנה בגין דיורד מההוא נקודה על אינון יומין דאתקריאו מחנה[26] ומתחברת במלכא קדישא] ואימתי נחת האי טלא[27] כד קריבו ישראל לטורא דסיני[28] כדין נחת ההוא טלא[3029] בשלימו ואדכי ואתפסקת זוהמתן מנייהו[31] ואתחברו ביה במלכא[32] וכ"י[33] וקבילו אורייתא[34] והא אוקימנא ובההוא זמנא ודאי כל הנחלים הולכים אל הים[35] (&) לאתדכאה ולאסתחאה וכלא אתקשרו (ס"א אתקדשו) ואתחברו ביה במלכא קדישא

בא וראה כל אדם שאינו מונה חשבון זה, אותן שבע שבתות תמימות לזכות לטהרה הזו, לא נקרא טהור, ואינו בכלל של טהור, ואינו כדאי להיות לו חלק בתורה. ומי שמגיע טהור ליום הזה,

ת"ח כל ב"נ דלא מני חושבנא דא אינון שבע שבתות תמימות[36] למזכי לדכיותא דא לא אקרי טהור[37] ולאו בכללא דטהור הוא[38] ולאו הוא כדאי למהוי ליה חולקא באורייתא[39] ומאן דמטי טהור[40] להאי יומא

---

[26] היה יורד במחנה טל עליון לטהרם (אור יקר).

[27] לפי מה שהכריח שט"ל זה הוא של טהרה ולא ט"ל המן, צריכים אנו לומר שלא ירד אלא כשנשלמו ימי הספירה, דהיינו ליל מתן תורה, כשקרבו לפני הר סיני. וענין ט"ל הכוונה אל אותיות יה"ו העולות במלואם יו"ד ה"א וא"ו כמנין ט"ל. והענין כי יו"ד היא חכמה, ה"א בינה, וא"ו תפארת כליל שית ספירן, והנרצה שהחכמה משפיע בבינה, והבינה בת"ת והת"ת יורד ומשקה חלב האם לכל הבנים, והקלי' מתבערות מכל הנטיעות דלא אחידן בהו, והיינו ט"ל על הספירות, דהיינו שבעת ימים שבע שבועות, והם נטהרים שלימה (אור יקר).

[28] והיינו על המחנה ד"ויחן שם ישראל נגד ההר" (רח"ו).

[29] מההוא נהרא על אינון יומין דאתקריאו מחנה (אור יקר)

[30] פי' בהיותם שבועות שאז כל אחת נכללת בחברתה במחנה שהם עומדים בחברה (אור יקר).

[31] לפי פשוטו משמע דעל ישראל קאמר אמנם בדקדק הדברים נראה דעל הספירות קאמר, והכוונה שהאחזית החצונים בהם נטהר (אור יקר).

[32] פי' שנכללו כולם בת"ת (אור יקר).

[33] אחר הייחוד אל הענפשים בת"ת, מלכות מתייחדת עם הת"ת כדלעיל וע"י הייחוד הזה נטהרו ישראל, כי בעוד שישראל טמאים העולם העליון פגום, ואין ייחוד למעלה אמנם כשנטהרו ישראל נתייחדו כל הספירות וקבלו ישראל תורה, ונטהרו ישראל על ידי הט"ל ההוא היורד אל השכינה, ששם נשמותיהן של ישראל (אור יקר).

[34] היינו סוד אותיות מבינה ונקודות מחכמה, וטעמים מכתר, ומשם תורה נשפעת לכל הספירות (אור יקר).

[35] פי' אחר שנתייחדו כל הפסירות עם התפארת, והתפארת נתייחד עם המלכות, נמצאו נחלי הטל הנשפע מן הנהר העליון יורדים אל המלכות, ושם מטהרים ישראל ומתייחדים עם הת"ת שאחר ששכינה מטהרת ומתייחדת עם הת"ת נשמותיהן של ישראל מתייחדות עמו, והכל תלוי בטהרת הימים העליונים וטהרת שכינה, כי בהיותה טהורה אנו טהורים, ובהיותינו טהורים היא טהורה (אור יקר).

[36] פי' חשבון זה מאותם שבע שבתותו הנק' תמימות מפני שכל אחת כלולה מכולם (אור יקר).

[37] פי' עם היות שכבר הוא בקדושה במה שהוא נימול וחגג הפסח עכ"ז לא נקרא טהור (אור יקר).

[38] פי' גם חלק הטהרה שהיה לו בליל פסח או קצת הימים שמנה ואבד ממנו, מפני שלא השלים הענין ונכנס כל הצורך ואין ענין זה נקנה בחצאין (אור יקר).

[39] פי' גם חלק התורה אשר לו ממה שקיבל מסיני והיא ירושה לו מאבותיו, הוא בלתי ראוי אליה מפני שלא נהג עתה הטהרה הראויה לה (אור יקר).

והחשבון לא נאבד ממנו, כשמגיע ללילה הזה, צריך לו לעסוק בתורה ולהתחבר עמה, ולשמור טהרה עליונה שמגיעה עליו באותו הלילה ונטהר. ולמדנו

ועשו פסח לאכול בשלחן אביהם, ומשם והלאה יעשו חשבון לקרב אשה לבעלה להתחבר עמו. ואותם חמשים ימים של טהרה להיכנס לסוד העולם הבא ולקבל תורה, ולקרב אשה לבעלה, ומשום שהימים הללו ימים של עולם הזכר, לא נמסר חשבון זה אלא לגברים לבדם. ולכן חשבון זה הוא בעמידה, ודברי העולם התחתון בישיבה ולא בעמידה. וסוד זה תפלת העמידה, ותפלה של מיושב. והחמשים הללו הם ארבעים ותשע, כלל הפנים של התורה, שהרי ביום החמשים הוא סוד תורה ממש, ואלו הם חמשים ימים שבו שמיטה ויובל. ואם תאמר חמשים הרי הם ארבעים ותשע, אחד הוא טמיר והעולם נסמך עליו, ובאותו יום החמשים התגלה הטמיר והתכסה (ונמצא) בו, כמו מלך שבא לבית שושבינו ונמצא שם, אף כאן יום החמשים, והרי בארנו את הסוד הזה.

וחושבנא[41] לא אתאביד מניה כד מאטי להאי ליליא[42] לבעי ליה למלעי באורייתא ולאתחברה בה ולנטרא דכיו עלאה דמטי עליה בההוא ליליא ואתדכי ואוליפנא

רע"מ

ממסאבו ועבדו פסח[43] למיכל בפתורא דאבוהון מתמן ולהלאה[44] יעבדון חשבנא למקרב אתתא לבעלה לאתחברא בהדיה ואינון נ' יומין דדכיו לאעלא לרזא דעלמא דאתי ולקבלא אורייתא ולמקרב אתתא לבעלה ובגין דאלין יומין ימין דעלמא[45] דדוכרא לא אתמסר חושבנא דא אלא לגברי בלחודייהו וע"ד חושבנא דא בעמידה איהו ומלין דעלמא תתאה בישיבה ולא בעמידה ורזא דא צלוחתא דעמידה וצלותא מיושב ואלין חמשין מ"ט אינון[46] כלל אנפי אורייתא דהא ביומא דנ' איהו רזא דאורייתא ממש[47] ואלין אינון חמשין יומין דביה שמטה ויובלא ואי תימא חמשין מ"ט אינון חד טמירא[48] איהו ועלמא אסתמיך עליה ובההוא יומא דחמשין אתגליא טמירא ואתכסיא (נ"א ואשתכח) ביה כמלכא דאתי לבי שושביניה ואשתכח תמן אוף הכא יומא דחמשין והא אוקימנא רזא דא

---

[40] שמנה הספירות (אור יקר).

[41] פי' שלא הפסיק יום בלא חשבון כדי שלא יסתור יום מן הימים או ירצה שלא ישן כל ליל שבועות כדמסיק "כד מטי וכו'" (אור יקר).

[42] כל הלילות אנומונים וליל שבעועות עצמו אין מניין ואם היה הייחדו בלילה אין חשש שכבר הוחזקה טהורה אמנם הייחוד ביום בעת היום בעל היות התורה לכך צריך שמירה אל הטהרה שלא תאבד, ולכך צריך לעמוד כל הלילה בקריאה ולנדד שינה מעיני בשר ולעורר עיני הלב בלמוד וקישוטי הכלה להיות מבני היכל ליכנס בייחוד עם המלך במסיבו (אור יקר).

[43] נראה שמכוין למ"ש יונתן בן עוזיאל בפסוק (שמות יט ד) ואביא אתכם אלי, שהשי"ת הפריח את ישראל בעננים בליל פסח אל הר המוריה ושם אכלו קרבנם. ולכן הקדים ואמר נפקו ממצרים, ואחר כך ועבדו פסח למיכל בפתורא דאבוהון, הוא במקום בית המקדש (רמ"ז). בפסח נכנסו בנוק' ובמ"ט ימים בדכורא שבועות (יהל אור).

[44] כי נסתלקו המוחין (רמ"ז).

[45] בסוד ז' בחי' כחב"ד גג"ת, שכנגד שם ממש מדרגות זעיר ומשם ולמטה שייך לנוק' וכו', והכל מפה הזכר, ולכן המצוה לאנשים ולא לנשים (רמ"ז).

[46] בערך מקומם שהוא בראשית הם שבע ובערך ימי המלכות הם מ"ט וכו' ומפני שמ"ט אלו הם נכללים בשבע על דרך שבתות פי' אמר הכתוב שבע שבתות והוכרח ענין זה כדי לעלות אל הבינה, והוא בגין למזכי וכו'" (אור יקר).

[47] חמש – ר"ל חמשה חומשי תורה שכל א' כלול מעש רחמישים כידוע (יהל אור).

[48] יסוד דחכמה עמוד עולם (יהל אור).

שהתורה שצריך לו לעסוק בלילה הזה תורה שבעל פה, כדי שיטהרו (שיתדבק) כאחד ממעיין הנחל העמוק, אחר כך ביום הזה תבא תורה שבכתב ויתחבר (בהם) עמה, וימצאו כאחד בזווג אחד למעלה, אז מכריזים עליו ואומרים "ואני זאת בריתי אותם אמר ה' רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך וגו'", ועל כן חסידים הראשונים לא היו ישנים בלילה הזה, והיו עוסקים בתורה, ואומרים נביא את הירושה הקדושה לנו ולבנינו בשני עולמות. ואותו הלילה מתעטרת כנסת ישראל עליהם ובאה להזדווג עם המלך, ושניהם מתעטרים על ראשם של אותם שזוכים לזה.

צח ע"א

דאורייתא דבעי ליה למלעי בהאי ליליא אורייתא דבע"פ[49] בגין דיתדכון (ס"א דיתדבק)[50] כחדא[51] ממבועא דנחלא עמיקא לבתר בהאי יומא ליתי תורה שבכתב ויתחבר (ס"א בהו) בה וישתכחון כחדא בזווגא חד לעילא כדין מכריזי עליה ואמרי (ישעיה נט כא) ואני זאת בריתי אותם[52] אמר יי' רוחי[53] אשר עליך[54] ודברי אשר שמתי בפיך[55] וגו'[56] ועל דא חסידי קדמאי לא הוו ניימי בהאי ליליא והוו לעאן באורייתא ואמרי ניתי לאחסנא ירותא קדישא לן ולבנן בתרין עלמין וההוא ליליא כנסת ישראל אתעטרא עלייהו ואתיא לאזדווגא ביה במלכא ותרווייהו מתעטרי על רישייהו דאינון דזכאן להכי

---

[49] ל"ד תורה שבעל פה לבד, שגם צריך תנ"ך, שכן פי' הרשב"י בפרשת בראשית (ח ע"א), ואלו הם תכשיטי הכלה, אמנם הענין שימעט במקרא וירבה בתורה שבעל פה, שכן משמע התם ולהכי ניחא דנקט אורייתא דבעל פה, הכא משום שכן משמע התם, ולהכי ניחא דנטק תורה שבעל פה הכא משום דאיקרי עיקר דאיהי עיקר ובתר עיקרא גריר. ומשמע התם דאורייתא דבעל פה לאו היינ ומשנה ותלמוד אאל אאגדות ומדרשים וסודות התורה, ופשר הדבר יעסוק האדם מעט בתנ"ך ולא ירבה אלא כשעה ואחר כך ישנה מעט במשנה ותלמוד, שהם מכלל תכשיטי כלה, ולא ירבה אלא כשעה ושאר הלילה עד הבוקר במדרשים ואגדות והצנועים אשר חלקם בסוד התורה אין עסק יפה מלמוד הזהר (אור יקר).

[50] ליתדבכון (אור יקר).

[51] כי בהיותם נאחזים בה בעסקם בתיקוניה באותו הלילה היא מקבלת שפע הבינה וטהרתה וכולם טובלים בסוד נשמתם עמה מעמיקא דנחלא והוא סיבה שביחוד הנעשה גם הם בסוד נשמתם נמצאים בו (אור יקר).

[52] שכינתי עמהם (אור יקר).

[53] ואח"כ רוחי תפארת (אור יקר).

[54] להתייחד (אור יקר).

[55] והסבה ודברי אשר שמתי בפיך שהם קישוט (אור יקר).

[56] המשך הפסוק: לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר ידוד מעתה ועד עולם. שלשה מדרגות אלו שהם מהשכינה, "ברית", ומהת"ת, "רוחי", ומהקישוט, "ודברי", תזכה לשלשתם: לך לבניך, לבני בניך (אור יקר).